

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/114/2024
Identifikačné číslo spisu: 6119314709
Dátum vydania rozhodnutia: 27.01.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Holíč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:6119314709.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne C. R., narodenej XX. U. XXXX, V., P.D. XX/A, zastúpenej spoločnosťou JUDr. Milan Ficek s. r. o., IČO: 47 232 757, Bratislava, Žilinská 14, proti žalovanému G. F., narodenému X. L. XXXX, X. XXX, zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária BĀNOS & KOŠŤTOVÁ s. r. o., IČO: 47 551 372, Hlavná 979/23, Galanta, o zaplatenie 86.304,19 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 8C/42/2019, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 30. októbra 2023 sp. zn. 26Co/70/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 21. apríla 2022 č. k. 8C/42/2019-375 výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi 86.304,19 eura spolu s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 86.304,19 eura od 13. októbra 2017 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a výrokom II. žalobkyňi priznal voči žalovanému právo na náhradu trov konania vo výške 100%. Svoje rozhodnutie vecne odôvodnil tak, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že z účtu žalobkyne, ktorého bola žalobkyňa výlučnou vlastníčkou, boli poukázané finančné prostriedky v žalovanej sume na kúpu nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve žalovaného. Súd prvej inštancie mal za to, že medzi sporovými stranami bola ústnou formou uzavretá zmluva o pôžičke, pričom žalovaný tvrdil, že peniaze na účte žalobkyne sú aj jeho peniazmi. Žiadnym spôsobom nepreukázal, že by vkladal a v akej výške svoje peniaze na účet žalobkyne a nepreukázal ani získanie finančnej hotovosti a že by túto finančnú hotovosť žalobkyňa vkladala na svoj účet. Neuviedol okolnosti, za ktorých sa tak stalo, ani časové obdobie a neunesol teda dôkazné bremeno. Dodal, že spolužitie sporových strán trvalo od roku 1995 do roku 2019, pochádzajú z neho dve maloleté deti, partneri žili v spoločnej domácnosti a podieľali sa na uspokojovaní potrieb. Namietal, že premlčanie neprichádza do úvahy ani vzhľadom na tzv. korektív dobrých mravov, pretože premlčanie by poškodilo zásadne žalobkyňu a nechránilo by žiadne práva žalovaného, vzhľadom na základy spravodlivosti a objektívne

ospravedliteľné okolnosti, ktoré tvorili na strane žalobkyne prekážku pre skoršie uplatnenie práva. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 657, § 103 a § 517 ods. 2 z.č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“). Napokon o trovách konania rozhodol tak, že v konaní úspešnej žalobkyne priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania a v tejto časti svoje rozhodnutie odôvodnil právne ustanovením § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 z.č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „Civilný sporový poriadok“).

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 30. októbra 2023 sp. zn. 26Co/70/2022 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobkyne priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

2.1. Odvolací súd po doplnenom dokazovaní mal za preukázané, že medzi stranami nedošlo k uzatvoreniu zmluvy o pôžičke a nárok žalobkyne je dôvodné posúdiť ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalobkyňa nepreukázala uzatvorenie zmluvy o pôžičke medzi stranami sporu, žalovaný uzatvorenie zmluvy poprel. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobkyňa zo svojho účtu zaplatila kúpnu cenu za pohostinstvo, ktoré nadobudol žalovaný kúpnu zmluvou do svojho výlučného vlastníctva. Žalobkyňa tvrdila, že uvedené peňažné prostriedky poskytla žalovanému titulom ústne dohodnutej zmluvy o pôžičke, žalovaný sa bránil tvrdením, že na účte boli jeho finančné prostriedky, ale dôkazné bremeno neuniesol, avšak ani žalobkyňa nepreukázala poskytnutie pôžičky žalovanému, keďže nebolo v konaní spoľahlivo, nesporne a jednoznačne preukázané, že žalobkyňa a žalovaný zmluvu o pôžičke uzatvorili. Odvolací súd dospel k záveru, že nárok žalobkyne je nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. OZ a premlčanie je preto dôvodné posudzovať podľa § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka.

2.2. V prípade plnenia za iného (zhodne ako v zmysle ustálenej súdnej praxe v prípade uskutočnenia investícií do cudzej nehnuteľnosti) dochádza k vzniku bezdôvodného obohatenia až v okamžiku, keď tento právny dôvod stratil svoje účinky, teda odpadol. Právny dôvod môže pritom predstavovať dôvodné investície i vo forme zaplatenia kúpnej ceny do nehnuteľnosti tretej osoby. Nakoľko dôvod na plnenie odpadne v jednom okamihu, napr. ukončením spolužitia, porušením dohody o vzájomnom finančnom zabezpečení sa, požadovaním nepremlčaných plnení za druhého, práve týmto okamihom sú splnené všetky podmienky vzniku bezdôvodného obohatenia, t. j. nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia zo všetkých, teraz už neoprávnených investícií, vzniká naraz. V danom prípade začala objektívna aj subjektívna lehota premlčania plynúť najneskôr na jeseň 2017, kedy žalovaný písomnou výzvou požadoval od žalobkyne finančné prostriedky použité na majetok v jej výlučnom vlastníctve alebo získané z majetku v jej výlučnom vlastníctve. Návrh bol podaný dňa 26. júna 2019, teda pred uplynutím premlčacej lehoty a to ako subjektívnej tak i objektívnej.

2.3. Žalovaný od počiatku v konaní pred súdom prvej inštancie namietal (zopakoval to aj v odvolacom konaní), že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno, keď nepreukázala, že kúpnu cenu za nehnuteľnosť žalovaného uhradila výlučne z jej peňažných prostriedkov. Žalobkyňa v spore dôkazné bremeno uniesla, preukázala, že na zaplatenie kúpnej ceny boli použité finančné prostriedky z jej výlučného účtu. Žalovaný dôkazné bremeno neuniesol, svoje tvrdenie, že kúpna cena bola uhradená z jeho finančných prostriedkov, nepreukázal. Aj z doplneného dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa disponovala peňažnými prostriedkami, kúpnu cenu uhradila a žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil a preto je povinný obohatenie vydať. Odvolaciemu súdu potom nezostávalo nič iné, len konštatovať, že žalobkyňa preukázala pravdivosť skutočností svedčiacich o existencii jej hmotnoprávneho nároku, resp. uniesla dôkazné bremeno preukázať nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalovaný naopak dôkazné bremeno neuniesol, nepreukázal, že finančné prostriedky nachádzajúce sa na výlučnom účte žalobkyne patrili jemu.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorým sa domáhal, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť a dôvodnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

3.1. Podľa dovolateľa odvolací súd dostatočne neodôvodnil, akou úvahou dospel k záveru, že objektívna aj subjektívna lehota premlčania začala plynúť najneskôr na jeseň 2017, kedy žalovaný písomnou výzvou požadoval od žalobkyne finančné prostriedky použité na majetok v jej výlučnom vlastníctve alebo získané z majetku v jej výlučnom vlastníctve. Nie je objasnené, akým spôsobom má výzva, ktorou

dovolať žiadal od žalobkyne, aby mu vyplatila prostriedky získané z predaja spoločného bytu, kde mal žalovaný podiel 1 (ktorý však strany sporu tiež spoločne neužívali), preukazovať zánik spoločného vzťahu, a prečo by malo byť práve toto určené ako začiatok plynutia premlčacej lehoty. Vzájomný vzťah so žalobkyňou ukončili už v roku 2011, kedy sa žalobkyňa odsťahovala s deťmi do V., napriek tomu, že žalobkyňa a dovolateľ sa občas zmierili a na krátko zblížili, obaja mali iné známosti a svoj vzťah považovali za ukončený. V rokoch 2014 - 2016 žalovaný spolu so žalobkyňou opätovne bývali v spoločnej domácnosti, no ako žalobkyňa potvrdila, už v tomto čase spoločne nehospodárili, žalovaný definitívne opustil spoločnú domácnosť v máji 2019. Žalobkyňa mohla uplatniť nárok na vrátenie finančných prostriedkov, pokiaľ mala za to, že tieto jej patria, prvýkrát už v roku 2008, kedy došlo k poskytnutiu finančných prostriedkov predávajúcemu, teda kedy žalobkyňa mala plniť za žalovaného, no najneskôr v roku 2011, kedy došlo k ukončeniu jej vzťahu so žalovaným, nie až v roku 2017, teda takmer 10 rokov od poskytnutia finančných prostriedkov. Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že premlčacia doba začala plynúť až od faktického rozchodu žalobkyne a žalovaného ako partnerov, potom by bolo potrebné za začiatok plynutia premlčacej doby považovať rok 2011, kedy došlo k ukončeniu vzťahu žalobkyne so žalovaným. Aj v prípade, ak by premlčacia doba začala plynúť až od faktického rozchodu žalobkyne a žalovaného ako partnerov, premlčacia lehota by uplynula najneskôr v roku 2014.

3.2. Odvolací súd poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/84/2021, ktoré však s daným prípadom skutkovo ani právne nesúvisí, toto sa týkalo manželov, ktorí spolu v predmetnej nehnuteľnosti, ktorej sa bezdôvodné obohatenie týkalo (vo forme investícií jednej strany sporu do nehnuteľnosti, v ktorej manželia spolu žili), pričom v danom prípade žalobkyne a dovolateľa spolu v predmetnej nehnuteľnosti (pohostinstve, ani v spomínanom inom spoločnom byte) nikdy nežili a neboli ani manželia. Absentuje náležité zdôvodnenie začatia plynutia premlčacej lehoty, ktorú navyše odvolací súd veľmi vážne určil ako jeseň 2017, bez špecifikovania konkrétneho dňa začatia plynutia premlčacej lehoty, respektíve ide aj o nezákonnú aplikáciu § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Dovolať zdôraznil, že predmetné nehnuteľnosti, ktoré kupoval od predávajúceho v kat. úz. X., obec X., zapísané na LV č. XXXX, boli vždy vo vlastníctve a prevádzke dovolateľa, nikdy tieto neužíval so žalobkyňou, preto si táto nikdy nemohla myslieť, že by mohlo ísť o spoločné nehnuteľnosti, alebo, že by sa tieto nehnuteľnosti mali stať spoločnými. Ani predmetný byt na P. ulici v V., ktorý strany sporu vlastnili v podielovom vlastníctve o podieloch 1, strany sporu nikdy spoločne neužívali.

3.3. Odvolací súd nedostatočne odôvodnil ďalší záver, ku ktorému dospel a to, že finančné prostriedky na účte žalobkyne patrili výlučne žalobkyňi, neuviedol, z akého dokazovania malo vyplývať preukázanie nároku žalobkyne a tiež sa nezaoberal skutočnosťou, že žalobkyňa nepochybne disponovala finančnými prostriedkami žalovaného, čo potvrdzuje fakt, že aj po predaji spoločnej nehnuteľnosti (bytu v V.) nadobudla finančné prostriedky z jej predaja výlučne žalobkyňa, ktorá mala na základe čestného prehlásenia z roku 2017 čiastku vo výške 44.000 eur uhradiť žalovanému (čo sa k dnešnému dňu nestalo). Aj keď mal dovolateľ vlastný účet, peniaze naň nevkladal, nakoľko mal exekúcie. K účtu žalobkyne mal dovolateľ dispozičné právo a bol disponentom účtov žalobkyne v Z. banke a v Č. banke.

4. Žalobkyňa sa k dovolaniu žalovaného písomne vyjadrila, navrhla ho ako neprípustné odmietnuť, resp. ako nedôvodné zamietnuť, uplatniac si náhradu trov dovolacieho konania, považujúc napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu za vecne správne. Odvolací súd uviedol, z akého dôvodu išlo o začiatok plynutia premlčania v jeseni 2017, v tomto čase bolo zo strany žalovaného požiadané o finančné prostriedky žalobkyne a taktiež žalobkyňa požiadala žalovaného a vyplatenie finančných prostriedkov. Podľa ust. § 563 OZ ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právny predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. V zmysle už predložených rozhodnutí môže začať plynúť premlčacia lehota vo vzťahu k osobám, ktoré spolu žijú vo vzťahu obdobnom manželstve až po ukončení tohto vzťahu. V tomto prípade z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalovaný so žalobkyňou spolu žili od roku 1995 do roku 2019, pričom ale v roku 2017 žalobkyňa požiadala žalovaného o vrátenie finančných prostriedkov. Až od tohto času bol žalovaný povinný vydať tieto prostriedky a následne sa dostal do omeškania a až vtedy mohla začať plynúť premlčacia doba. Dňa 20. 6. 2019 bola podaná žaloba na súd, takže premlčacia lehota prestala plynúť. Navyše aj z výsluchu žalovaného vyplývalo, že v roku 2017 požiadala žalobkyňa o vrátenie peňazí, čo už považoval za koniec ich vzťahu. Je irelevantné, či došlo k začatiu plynutia premlčania v období september až november 2017, keďže žaloba bola podaná už v júni roka 2019, premlčacia lehota

bola celkom jednoznačne zachovaná. Taktiež nie je v prejednávanej veci nevyhnutné, aby ukončenie vzťahu bolo zistené a určené konkrétnym dátumom (dňom, mesiacom a rokom). Inak povedané, pre správne právne posúdenie je súdom dostatočne ustálený (spoľahlivo zistený) začiatok plynutia premlčacej lehoty časový úsek obdobia jesene 2017.

4.1. Žalovaný v konaní žiadnym spôsobom nepreukázal, že by vkladal na účet žalobkyni finančné prostriedky, tak isto nepreukázal ani odkiaľ by mal tieto finančné prostriedky. Žalobkyňa preukázala, že išlo výlučne o jej účet, ktorým disponovala iba ona, pričom na tomto účte boli výlučne jej výlučné finančné prostriedky. Žalovaný mal v konaní dostatočný procesný priestor na to, aby preukázal svoje tvrdenia, že peniaze nepatrili žalobkyni, ale jemu. Ak tvrdil, že na účte žalobkyne sa mali údajne nachádzať jeho finančné prostriedky, potom dôkazné bremeno celkom jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností zaťažovalo jeho. Žalovaný na pojednávaní konanom dňa 27. 09. 2023 na odvolacom súde nedokázal presvedčivo vysvetliť pôvod jeho údajných prostriedkov na účte žalobkyne. Sám totiž potvrdil, že mal exekúcie a že bol vo výkone trestu (odsúdený bol na päť rokov), avšak tvrdenia o údajnom podnikaní nevedel podporiť ani len tým, že by jasne uviedol v čom podnikal a kde mal prevádzkareň. Faktom totiž je, že žalovaný nikdy nepodnikal ani ako živnostník a ani ako iný typ SZČO a jediná jeho podnikateľská aktivita bola vykonávaná sprostredkovane cez spoločnosť LACKI, s.r.o., ktorá spoločnosť však v čase kúpy pohostinstva neexistovala, resp. mala iný názov a patrila inému subjektu. Pri takejto očividne účelovej procesnej obrane založenej na nepravdivých, rozporuplných a hlavne ničím nepreukázaných tvrdeniach je priam zarážajúce, keď v rámci dovolania argumentuje domnelým porušením práva na spravodlivý proces. Žalovaný mal počas konania zachované všetky procesné práva, pričom výsledok konania presne zodpovedá zistenému skutkovému stavu a naň správne aplikovaným právnym normám.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (ďalej len „dovolací súd“ resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je potrebné ako neprípustné odmietnuť.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 8Cdo/67/2017, 9Cdo/72/2020).

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (3Cdo/42/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 8Cdo/99/2017, 9Cdo/72/2020).

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (1Cdo/26/2017, 2Cdo/154/2017, 3Cdo/42/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/163/2017, 8Cdo/73/2017, 9Cdo/72/2020).

9. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné

podmienky súdneho konania (I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné.

10. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania.

11. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

13. V danom prípade dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

15. V prvom rade treba uviesť, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľa, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti, pričom takúto vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu nezistil.

16. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

17. Dovolateľ namietanú vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP odôvodnil tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené a nepreskúmateľné, ním prijaté závery sú arbitrárne.

18. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odmieta možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti, keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov, a teda sú svojvoľné a neudržateľné a keď rozhodnutie súdu neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé.

19. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

20. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

21. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

22. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené

vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

23. Vo vzťahu k uplatnenej námietke nedostatku odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd uvádza, že v posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia v zmysle § 420 písm. f) CSP.

24. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v spojení s odôvodnením dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o taký prípad vybočenia z medzi ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý proces. Odvolací súd odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania žalovaného, zhrnutie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov strán sporu, jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne, i keď z iných dôvodov, vo veci vykonal aj dokazovanie výsluchom strán a oboznámením relevantných listinných dôkazov, najmä v reakcii a za účelom vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami žalovaného (§ 387 ods. 2 CSP).

25. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva rozpornosť, nepresvedčivosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vypořiadal so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami a myšlienkový postup odvolacieho súdu je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal (§ 220 ods. 2 CSP).

26. Podľa dovolateľa odvolací súd dostatočne neodôvodnil, akou úvahou dospel k záveru, že objektívna aj subjektívna lehota premlčania začala plynúť najneskôr na jeseň 2017, kedy žalovaný písomnou výzvou požadoval od žalobkyne finančné prostriedky použité na majetok v jej výlučnom vlastníctve alebo získané z majetku v jej výlučnom vlastníctve. Dovolací súd túto námietku nepovažuje za dôvodnú. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku podrobne vymedzil základné východiská právneho posúdenia uplatneného nároku ako nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. OZ ako aj právneho posúdenia vznesenej námietky premlčania (por. body 23. - 34. odôvodnenia), ktoré náležite aplikoval na prejednávajúcu vec. Dovolací súd odkazuje na bod 35. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom odvolací súd konštatoval, že „v prípade plnenia za iného (zhodne ako v zmysle ustálenej súdnej praxe v prípade uskutočnenia investícií do cudzej nehnuteľnosti) dochádza k vzniku bezdôvodného obohatenia až v okamžiku, keď tento právny dôvod stratil svoje účinky, teda odpadol. Právny dôvod môže pritom predstavovať dôvodné investície i vo forme zaplatenia kúpnej ceny do nehnuteľnosti tretej osoby. Nakoľko dôvod na plnenie odpadne v jednom okamihu, napr. ukončením spolužitia, porušením dohody o vzájomnom finančnom zabezpečení sa, požadovaním nepremľaných plnení za druhého, práve týmto okamihom sú splnené všetky podmienky vzniku bezdôvodného obohatenia, t. j. nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia zo všetkých, teraz už neoprávnených investícií, vzniká naraz. Bezdôvodné obohatenie získané plnením za iného, či ktorého právny dôvod neskôr odpadol, vzniká a objektívna doba pre premlčanie práva na jeho vydanie preto začína plynúť okamihom odpadnutia právneho dôvodu poskytnutého plnenia. V danom prípade začala objektívna aj subjektívna lehota premlčania plynúť najneskôr na jeseň 2017, kedy žalovaný písomnou výzvou požadoval od žalobkyne finančné prostriedky použité na majetok v jej výlučnom vlastníctve alebo získané z majetku v jej výlučnom vlastníctve. Návrh bol podaný dňa 26. júna 2019, teda pred uplynutím

premlčacej lehoty a to ako subjektívnej tak i objektívnej.“

26.1. Odvolací súd teda jasne a zrozumiteľne uviedol, že z hľadiska právneho posúdenia otázky premlčania v zmysle § 107 ods. 1 a 2 OZ považoval za rozhodujúce zistiť, kedy odpadol právny dôvod poskytnutia plnenia za iného (zaplatenie kúpnej ceny žalobkyňou za nehnuteľnosti nadobudnuté do výlučného vlastníctva žalovaného) a na základe vykonaného dokazovania ustálil, že tento odpadol najneskôr na jeseň 2017, kedy žalovaný písomnou výzvou požadoval od žalobkyne finančné prostriedky použité na majetok v jej výlučnom vlastníctve alebo získané z majetku v jej výlučnom vlastníctve. Z odôvodnenia odvolacieho súdu vyplýva, že právny dôvod poskytnutého plnenia za iného vyplýval z toho, že žalobkyňa a žalovaný žili ako druh a družka, pričom pre odpadnutie právneho dôvodu v danom prípade nebolo rozhodujúce, kedy došlo k ukončeniu ich spoluzitia, ale kedy žalovaný žalobkyňu písomne vyzval na vyplatenie finančných prostriedkov získaných z predaja ich spoločného bytu, t.j. kedy došlo k otvoreniu otázky finančného vysporiadania vzťahov vyplývajúcich zo spoločného spoluzitia žalobkyne a žalovaného. Tomu zodpovedajú aj výsledky vykonaného dokazovania, ktorým bolo preukázané, že dňa 10. 07. 2017 žalobkyňa podpísala čestné prehlásenie, ktorým sa zaviazala vyplatiť žalovanému sumu 44.000 eur (získanú z predaja ich spoločného bytu), následne žalovaný vyzval žalobkyňu na vyplatenie finančných prostriedkov získaných z predaja ich spoločného bytu a následne žalobkyňa žalovanému adresovala 05. 10. 2017 výzvu na zaplatenie žalovanej sumy.

26.2. I keď odvolací súd neurčil presný deň, kedy začala plynúť premlčacia doba (uviedol jeseň 2017), tento nedostatok nemal podstatný vplyv na posúdenie dostatočnosti odôvodnenia príslušného záveru, nakoľko aj keby bol za začiatok plynutia premlčacej doby ustálený prvý deň prvého jesenného mesiaca, t.j. 1. september 2017, vzhľadom na podanie žaloby dňa 20. 06. 2019 bola 2-ročná premlčacia doba zachovaná. Táto by bola zachovaná aj vtedy, ak by sa za začiatok jej plynutia považovalo podpísanie čestného prehlásenia žalobkyňou 10. 07. 2017.

26.3. Pokiaľ dovolateľ namietal nenáležitosť odkazu na rozhodnutie dovolacieho súdu sp.zn. 4Cdo/48/2021, ktoré vychádzalo z úplne iných skutkových okolností, možno konštatovať, že odvolací súd toto rozhodnutie uviedol len na podporu záveru, že pri plnení za iného (investícia do cudzej nehnuteľnosti) nedochádza k začiatku plynutia premlčacej doby hneď poskytnutím takéhoto plnenia, ale je podstatné skúmať, kedy odpadol právny dôvod takto poskytnutého plnenia, nie je pritom rozhodujúce, či išlo o manželov, ani či išlo o spoločné užívanie predmetnej nehnuteľnosti.

27. Podľa dovolateľa odvolací súd nedostatočne odôvodnil ďalší záver, ku ktorému dospel a to, že finančné prostriedky na účte žalobkyne patrili výlučne žalobkyňi, neuviedol, z akého dokazovania malo vyplynúť preukázanie nároku žalobkyne a tiež sa nezaoberal skutočnosťou, že žalobkyňa nepochybne disponovala finančnými prostriedkami žalovaného, čo potvrdzuje fakt, že aj po predaji spoločnej nehnuteľnosti nadobudla finančné prostriedky z jej predaja výlučne žalobkyňa, ktorá mala na základe čestného prehlásenia z roku 2017 čiastku vo výške 44.000 eur uhradiť žalovanému. Dovolací súd ani túto námietku nepovažuje za dôvodnú. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku podrobne vymedzil základné východiská procesu hodnotenia dôkazov (por. body 38. - 43. odôvodnenia), ktoré náležite aplikoval na prejednávajúcu vec a v bode 44. odôvodnil svoj záver, podľa ktorého „žalobkyňa v spore dôkazné bremeno uniesla, preukázala, že na zaplatenie kúpnej ceny boli použité finančné prostriedky z jej výlučného účtu. Žalovaný dôkazné bremeno neuniesol, svoje tvrdenie, že kúpna cena bola uhradená z jeho finančných prostriedkov nepreukázal. Aj z doplneného dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa disponovala peňažnými prostriedkami, kúpnu cenu uhradila a žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil a preto je povinný obohatenie vydať. Odvolaciemu súdu potom nezostávalo nič iné, len konštatovať, že žalobkyňa preukázala pravdivosť skutočností svedčiacich o existencii jej hmotnoprávneho nároku, resp. uniesla dôkazné bremeno preukázať nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalovaný naopak dôkazné bremeno neuniesol, nepreukázal, že finančné prostriedky nachádzajúce sa na výlučnom účte žalobkyne patrili jemu.“

27.1. Procesná obrana žalovaného stála na argumente, že na účte patriacom žalobkyňi sa nachádzali aj jeho finančné prostriedky, z tohto hľadiska ho zaťažovalo dôkazné bremeno preukázať tvrdené skutočnosti. Odvolací súd zrozumiteľne a presvedčivo odôvodnil svoj záver, podľa ktorého žalovaný dôkazné bremeno svojich tvrdení neuniesol, nepodarilo sa mu hodnoverne preukázať toto jeho tvrdenie. Za takýto dôkaz pritom nemožno považovať ani skutočnosť, že po predaji spoločnej nehnuteľnosti nadobudla finančné prostriedky z jej predaja výlučne žalobkyňa, ktorá mala na základe čestného

prehlásenia z roku 2017 čiastku vo výške 44.000 eur uhradiť žalovanému, nakoľko táto skutočnosť nemá žiadnu priamu spojitosť, a teda ani dôkaznú hodnotu vo vzťahu k preukázaniu, či na účte žalobkyne sa v čase uhradenia kúpnej ceny za nehnuteľnosť kupovanú žalovaným v roku 2008 nachádzali aj finančné prostriedky žalovaného.

27.2. Dovolateľ nešpecifikoval žiaden konkrétny dôkaz, ktorý by svedčil v jeho prospech a na ktorý by odvolací súd neprihliadol, a teda by ho procesne neprípustne znevýhodnil. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k dovolaniu dôvodne poukázala na to, že žalovaný na pojednávaní konanom dňa 27. 09. 2023 na odvolacom súde nedokázal presvedčivo vysvetliť pôvod jeho údajných prostriedkov na účte žalobkyne. Sám totiž potvrdil, že mal exekúcie a že bol vo výkone trestu (odsúdený bol na päť rokov), avšak tvrdenia o údajnom podnikaní nevedel podporiť ani len tým, že by jasne uviedol v čom podnikal a kde mal prevádzkareň, žalovaný totiž nikdy nepodnikal ani ako živnostník a ani ako iný typ SZČO a jediná jeho podnikateľská aktivita bola vykonávaná sprostredkovane cez spoločnosť LACKI, s.r.o., ktorá spoločnosť však v čase kúpy pohostinstva neexistovala, resp. mala iný názov a patrila inému subjektu. Žalovaný mal počas konania zachované všetky procesné práva, pričom výsledok konania presne zodpovedá zistenému skutkovému stavu a naň správne aplikovaným právnym normám.

28. Ak by aj dovolací súd pripustil, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu má určité nedostatky, z hľadiska posúdenia celkovej presvedčivosti a preskúmateľnosti prijatých záverov sa nejedná o také pochybenie, ktoré by dosiahlo intenzitu porušenia práva žalovaného na spravodlivý proces, s nevyhnutnosťou kasačného zásahu dovolacím súdom.

29. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je daný prípad. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok.

30. Z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 245/2022 z 20. septembra 2022 vyplýva, že „arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov sú najčastejšie dané rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 336/2019).“ Svojvôľa (arbitrárnosť) sa v zásade môže prejavovať v dvoch podobách: ako procesná svojvôľa, teda hrubé alebo opakované porušenie zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, alebo ako hmotnoprávna (meritórna) svojvôľa, teda extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie vecí a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). O arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide aj vtedy, ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 CSP a § 393 CSP, preto ho nemožno považovať za neodôvodnené či zjavne arbitrárne (svojvoľné) rozhodnutie.

31. Dovolací súd vo svojej rozhodovacej praxi pravidelne pripomína, že na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). Hodnotenie skutkových okolností, na ktoré odvolací súd pri svojich úvahách vzal zreteľ, dovolaciemu prieskumu nepodlieha. Pokiaľ dovolateľ, vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ust. § 420 písm. f) CSP, namietať aj

nesprávne vyhodnotenie dokazovania, dovolací súd uvádza, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (v tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, R 6/2000, ako aj na rozhodnutia 1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017, 9Cdo/159/2022). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval už ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017, II. ÚS 404/2023). Výnimkou sú iba rôzne závažné deficity v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), prípadne konajúcimi súdmi svojvoľné, neudržateľné alebo v zrejmom omyle prijaté skutkové závery, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čo však v preskúvanom spore nenastalo. Rovnako nemožno konštatovať zo strany súdov nižších inštancií akúkoľvek logickú, funkčnú či teleologickú nekonzistentnosť v procese hodnotenia dôkazov.

32. O vadách v procese dokazovania možno hovoriť vtedy, ak súd vychádzal pri rozhodnutí zo skutočnosti, pre ktorú nie je z vykonaných dôkazov podklad, alebo ak považoval určitú skutočnosť za základ svojho rozhodnutia úplne inak, ako vyplýva z vykonaného dokazovania, prípadne ak nezistil určitú podstatnú skutočnosť, ktorá bez ďalšieho z vykonaného dokazovania vyplýva. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza (rovnako ako právna úprava Občianskeho súdneho poriadku účinná do 30. júna 2016) zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, vyplývajúcej z ústavného princípu nezávislosti súdov. Táto zásada, vychádzajúca z čl. 15 základných princípov CSP a normatívne rozvinutá v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritorne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol., *Civilný sporový poriadok, Komentár*, Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729). V prípade nesprávneho hodnotenia dôkazov nejde o dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 237 OSP (viď R 42/1993), resp. § 420 písm. f) CSP. Porušením práva na spravodlivý proces nie je iné hodnotenie vykonaných dôkazov súdom, než aké sú predstavy strany, resp. strán sporu. Z tohto hľadiska preto nemôže obstať námietka dovolateľa, že súdy prihliadali iba na dôkazy svedčiace v jeho neprospech. Ako už bolo uvedené vyššie, odvolací súd vykonal vo veci náležité dokazovanie a jeho závery aj náležite vyhodnotil.

33. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ namietal aj nesprávnosť právneho posúdenia otázky premlčania v zmysle § 107 ods. 1 a 2 OZ, dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 CSP však neuplatnil. Dovolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že pri posudzovaní danosti dovolacích dôvodov v zmysle § 420 písm. f) CSP správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania v zmysle § 420 CSP nezakladá. Najvyšší súd už dávnejšie dospel k záveru, podľa ktorého realizácia procesných oprávnení sa strane sporu neznemožňuje právnym posúdením (R 54/2012). Na tom zotrváva aj súčasná rozhodovacia prax dovolacieho súdu (R 24/2017 a 1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo 113/2017, 8Cdo/76/2018). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Ak teda dovolateľ svoju dovoláciu argumentáciu založil výlučne na dovolacom dôvode podľa § 420 písm. f) CSP, nemôže sa v rámci uplatnenia tohto dovolacieho dôvodu úspešne domáhať prieskumu správnosti či nesprávosti právneho posúdenia, (k tomu por. napr. sp.zn. III. ÚS 219/2024).

34. Na základe uvedeného dovolací súd uzatvára, že postupom odvolacieho súdu, ktorý sa nepriečil zákonu, nemohlo dôjsť k porušeniu práva dovolateľov na spravodlivý súdny proces. Vzhľadom na uvedené dovolací súd vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil, preto je dovolanie procesne neprípustné, čo je dôvod na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP.

35. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, žalobkyni ako procesne úspešnej strane priznal náhradu trov dovolacieho konania.

36. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.